

Minimalna nacionalna plača

The National Minimum Wage

SLOVENIAN / SLOVENŠČINA

Kdo lahko prejema minimalno nacionalno plačo?

V Združenem kraljestvu je večina delavcev, starejših od 16 let, upravičena do minimalne nacionalne plače. V minimalno plačo ste zajeti bodisi če imate redno službo, če delate za agencijo ali imate pogodbo za določen čas.

Minimalna nacionalna plača nekatere delavce izključuje. Gre za:

- delavce, mlajše od 16 let,
- au-pair dekleta in varuške, če živijo pri družini in ne plačujejo za stanovanje ali prehrano,
- samozaposlene osebe,
- pripadnike oboroženih sil,
- prostovoljne delavce,
- nekatere pripravnike v državnih shemah.

Celoten seznam oseb, ki niso upravičene do minimalne nacionalne plače, lahko dobite na telefonski številki za pomoč glede plačil in pravic pri delu ali pri izkušenem svetovalcu. (Glejte Nadaljnja pomoč).

Koliko znaša minimalna nacionalna plača?

V okviru minimalne nacionalne plače obstajajo štiri različne postavke:

- za delavce, stare 21 let in več je trenutna postavka 6,08 funta na uro,
- za delavce, stare med 18 in 20 let, je trenutna postavka 4,98 funta na uro,
- za delavce, stare 16 let (ki so presegli starost obveznega šolanja) in 17 let, je trenutna postavka 3,68 funta
- za vajence, ki so bodisi stari manj kot 19 let ali so v prvem letu vajeništva, je trenutna postavka 2,60 funta na uro.

Minimalna nacionalna plača je povprečna urna postavka, ki se mora plačati za vsako delovno uro v določenem časovnem obdobju. Če dobite tedensko plačilo, je to časovno obdobje teden; če ste plačani na mesec, je časovno obdobje mesec.

Dokler vaša povprečna urna postavka ni pod ravniyo minimalne nacionalne plače v tem obdobju, lahko nekaj ur zaslužite manj kot minimalno nacionalno plačo.

Delovne ure, ki štejejo za minimalno nacionalno plačo bodo vključevale samo čas, ki ste ga preživeli 'v dežurstvu' ali čas, ki ste ga ponoči preživeli na delovnem mestu, če ste dejansko budni in med temi urami delate. Na primer, če morate izvajati naloge ponoči, kot nočni čuvaj v domu oskrbovancev.

Če vam vaš delodajalec ne plačuje minimalne nacionalne plače

Če mislite, da bi morali prejemati minimalno nacionalno plačo, vendar je ne prejemate, lahko za razlog vprašate delodajalca. Možno je, da se vaš delodajalec ni zavedal, da ne plačuje minimalne nacionalne plače. Vaš delodajalec lahko dobi informacije na **telefonski številki za pomoč glede plačil** in pravic pri delu (glejte poglavje Nadaljnja pomoč na koncu tega informativnega prospekta). Če ste član ali članica sindikata, lahko prosite za nasvet svojega predstavnika.

Ne morejo vas prisiliti, da se strinjate s plačo, ki je nižja od minimalne nacionalne plače. Če vas je vaš delodajalec poskusil prisiliti ali prepričati, da bi podpisali sporazum, ki vam daje manj kot je minimalna nacionalna plača, ta sporazum ne bo pravno zavezujoč. Če se vaš delodajalec ne želi pogovoriti o minimalni nacionalni plači ali če se vam zdi, da se delodajalcu ne morete približati, lahko pokličete na telefonsko številko za pomoč glede plačil in pravic pri delu ali se pogovorite z izkušenim svetovalcem (Glejte Nadaljnja pomoč).

Če mislite, da vaš delodajalec pozna minimalno nacionalno plačo in je ne plačuje ali ste bili prisiljeni v sporazum, ki vam plačuje manj kot minimalno nacionalno plačo, lahko pokličete telefonsko številko za pomoč glede plačil in pravic pri delu, kjer bodo o tem obvestili **NMW enforcement agency** (nadzorni organ za minimalne nacionalne plače). Ta organ vodi HM Revenue and Customs (davčni urad Njenega veličanstva) in lahko opravi pregled pri tistih delodajalcih, ki svojim delavcem ne plačujejo minimalne nacionalne plače. Če ne želite, da vaš delodajalec izve, da ste se obrnili na nadzorni organ za nacionalno minimalno plačo, jih lahko zaprosite, da želite ostati anonimni. Včasih lahko prijava delodajalca povzroči ustrahovanje ali nepošteno obravnavo pri delu.

Večina delavcev ima pravico, da dobi minimalno nacionalno plačo tako, da vloži zahtevek zaradi **nezakonitega odtegljaja plače pri delovnem sodišču**. Vendar pa če ste delojemalec, je dobro najprej vložiti **pisno pritožbo** pri svojem delodajalcu. Če niste delojemalec, vendar pa ste upravičeni do minimalne nacionalne plače, na primer ste podizvajalec, svobodnjak ali priložnostni delavec, lahko svoj zahtevek takoj vložite pri delovnem sodišču. Za vlaganje zahtevkov na delovno sodišče so določeni strogi roki (glejte spodaj). Za vlaganje zahtevka ni potrebno, da ste za vašega delodajalca delali neko določeno časovno obdobje.

Kaj lahko storite, če vas ustrahujejo ali odpustijo, ker ste se pritožili glede minimalne nacionalne plače

Če se vam zdi, da vas na delu ustrahujejo ali da z vami nepošteno ravnajo ali če ste izgubili delo, ker ste prijavili delodajalca, morda lahko vložite zahtevek na **delovno sodišče** zaradi nadlegovanja ali pa lahko tožite delodajalca zaradi kršitve vaše pogodbe o zaposlitvi (**kršitev pogodbe**). Ne razmišljajte o sprožitvi teh postopkov ne da bi prej govorili z izkušenim svetovalcem za zaposlitev ali s pravnim zastopnikom za zaposlitev (glejte spodaj). Če želite ohraniti svojo službo, je potrebno razmisliti o učinku, ki bi ga tovrstni ukrep lahko imel na odnos z vašim delodajalcem.

Roki za vlaganje zahtevkov na delovno sodišče.

Če želite vložiti zahtevek na delovno sodišče, imate za to samo tri mesece minus en dan od datuma, ko se je zadeva, glede katere vlagate pritožbo, nazadnje zgodila. Rok velja celo v primeru, če vlagate delovnopravno pritožbo ali pritožbo na sklep. Pomembno je, da pridobite pomoč izkušenega svetovalca takoj, ko je to mogoče, da bi tako zagotovili, da ne boste zamudili roka.

Nadaljnja pomoč

Citizens Advice Bureau (Urad za svetovanje državljanom – CAB)

Citizens Advice Bureaux ponuja brezplačne, zaupne, nepristranske in neodvisne nasvete o številnih temah, vključno s pravicami o zaposlitvi. Po potrebi vas lahko napotijo na bolj strokovni vir za nasvete. Če želite poiskati najbližji urad CAB, vključno s tistimi, ki svetujejo po elektronski pošti, kliknite na [najbližji CAB](#) ali ga poiščite v lokalnem telefonskem imeniku.

Telefonska številka za pomoč glede plačil in pravic pri delu

Telefonska številka za pomoč glede plačil in pravic pri delu je zaupna telefonska številka za pomoč, kjer vam lahko svetujejo glede vaših pravic in minimalne nacionalne plače. Telefonska številka je: 0800 917 2368 (tekstovni telefon: 0800 121 4042).

Directgov

Nadaljnje informacije glede minimalne nacionalne plače so na razpolago na spletni strani Directgov www.direct.gov.uk.

Spletna stran TUC (federacija sindikatov)

TUC je predstavila spletno računalno minimalne nacionalne plače za pomoč pri tem, da ugotovite, ali prejimate minimalno nacionalno plačo. Računalno lahko najdete na spletni strani TUC worksmart (delajte pametno) www.worksmart.org.uk.

Ostale brošure v vašem jeziku, ki vam lahko pomagajo

- Delodajalec zadrži vaše plačilo
- Nacionalna minimalna plača
- Delovni čas

Ostale koristne informacije Adviceguide, ki vam lahko pomagajo

- Osnovne pravice na delovnem mestu
- Dopust in plačilo za čas dopusta
- Obvestilo o odpovedi delovnega razmerja
- Pravice zaposlenih očetov
- Reševanje sporov pri delu

Ta informativni prospekt je pripravil [Citizens Advice](#), poslovno ime za National Association of Citizens Advice Bureaux (Nacionalno združenje uradov za svetovanje državljanom). Njegov namen je podati osnovne informacije, zato naj se ga ne obravnava kot popolne razlage zakona o tej temi. Prosimo upoštevajte, da informacije veljajo samo za Anglijo, Wales in Škotsko.

www.adviceguide.org.uk

Ta informativni prospekt je bil nazadnje posodobljen 18. oktobra 2011 in ga redno pregledujemo. Če je od prejema tega informativnega prospekta minilo že nekaj časa, se za potrditev njegove pravilnosti povežite s svojim lokalnim uradom za svetovanje državljanom ali pa obiščite našo spletno stran www.adviceguide.org.uk, s katere lahko prenesete posodobljeno različico.